

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranger. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebuix

EL POBLE CATALA

DIRECTOR-GERENT
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE LES FLORS, 14, PRAL.
DIRECTORA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2,208

ANY VIII NÚM. 2.144 BARCELONA, DIMECRES, 18 JANER DE 1911 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EXPANSIÓ DE LA CULTURA CATALANA L'ESCOLA ESPANYOLA D'ALTS ESTUDIS DE ROMA

L'interès que sempre ofereix Roma als seus monuments i les excavacions que s'hi fan per l'estudi de la antiguitat, el tresor inagotable que representen per la Edat Mitja els Arxius del Vaticà, la proximitat d'altres centres d'excavacions com ara Pompeia, han atret a la capital de l'Itàlia un gran nombre de sabers de tot el món.

Ja fa temps que hi ha allí una Escola francesa que treballant d'acord amb la de Atenes ha publicat interessants obres que formen una biblioteca d'un interès extraordinari. L'Institut imperial alemany d'Arqueologia manté a Roma una Escola amb subvenció anyal de l'Estat per 40.905 marks. Anglaterra també té a Roma la seva Escola i els Estats Units no han deixat d'extendre fins allí l'opulència ab que protegeixen els seus estudis.

Així entre les direccions i les dues generacions de deixebles que'n sortint de Roma segueixen freqüentant s'ha fet allí un centre de cultura dels més importants d'Europa. «L'Institut d'Estudis Catalans» que està en relació amb aquestes fundacions científiques va dirigir-se a la Junta de Pensions de Madrid proposant la creació a Roma d'una Escola Espanyola que podria instal·lar-se en el Palau de Montserrat, propietat d'Espanya.

Havent-se fundat darrerament a Madrid ab la protecció de l'Estat un Centre de Estudis històrics per l'estil del nostre Institut, l'idea d'aquí estant l'ensada se va anar desenrotllant de comú acord. L'Escola espanyola d'altres estudis de Roma ja està fundada i a hores d'ara ja's troben allí el seu director, el dilectíssim filòleg Menéndez Pidal, y el seu secretari que ho es el mateix de l'Institut d'Estudis Catalans, senyor Pijoan.

En Menéndez Pidal es avui conegut y respectat en tots els centres d'investigació filològica y d'història literaria de tot el món. Les seves darreres conferències al Nord d'Amèrica sobre l'epopeia castellana són un treball de mètode immillorable y d'una gran finesa en la crítica. L'Escola s'obrirà, doncs, a l'ombra d'un orestigi científic indiscutible.

En Josep Pijoan portarà a la nova Es-

A l'Alsacia-Lorena Les persecucions de les autoritats alemanyes contra els nacionalistes

El significatiu incident esdevingut en una recent festa celebrada a Metz per «la Lorraine Sportive» han donat pretext a les autoritats alemanyes per procedir contra aquesta societat, a la qual s'acusa de francesisme i d'antigermànica.

De primer s'afecà creure que «la Lorraine Sportive» havia organitzat un veritable complot. La societat fou dissolta, y el seu president, M. Alexis Samain, quedà pres y incomunicat. Se detingué també a un altre lorenès, M. Sehl, y se feren diversos escorcolls.

Però les autoritats no han pogut justificar la seva severitat. El delictes de que s'acusava a M. Samain no era altre que el d'haver pronunciat algunes paraules enèrgiques, però perfectament lícites, quan se sospengué la festa, convidant als reunits a entonar el cant patriòtic lorenès «Glorie, fiote, petit drapeau».

Els diaris patriòtics alemanys aprofiten l'ocasió per parlar del perill que para l'imperi representa el nacionalisme alsàcia-lorenès. Afegeixen que existeix a la Alsacia-Lorena una organització secreta, els afiliats de la qual, en cas de guerra, tallarien els fils telefònics y telefònics y destruirien les vies del ferrocarril, a fi d'isolar les places fortes.

Els darrers empresonaments y escorcolls han causat fonda indignació en les terres anexas. Les autoritats alemanyes han acabat per posar en llibertat als presos, però segueixen el procés.

També les autoritats militars han obert una enquesta, puig pretencen que alguns soldats de la guarnició de Metz, fills del país, han pres part en aquests darrers temps en les excursions de «la Lorraine Sportive».

Per altra part, ha causat emoció a Metz el rumor de que'l Govern no ratificà l'elecció d'arcalde de la ciutat a favor de M. Foret, lorenès, qui derrotà a un candidat germanista. Sembla que les autoritats militars superiors han protestat contra l'elecció, dient que un home de sentiments germanòfils com M. Foret, no pot dirigir els afers municipals de la ciutat forta de Metz.

ECOS CARNET D'AVUI.—A dos quarts de deu del vespre: Sessió de l'A. y L. de Ciències Mèdiques.

El senyor Francesc de Bofarull publicà, pròximament, un nou llibre: «Els jueus en el territori de Barcelona». Un bon llibre per historiadors minuciosos. La meitat de les pàgines són curiosíssims documents en llatí. Ab 500, absolutament inèdits, ha comptat el senyor Bofarull.

Per entre mitg de cites, de notes, y documents, passa, arrogant, sabi y astut, el Sr. rei don Jaume, protegit als jueus y fins usantlos per les tasques públiques. En Bofarull ens conta que'l Conqueridor va treure dels jueus els seus recaptadors de contribucions.

EN Pena se'guen, incanutes, les seves publicacions. La d'avui es «El fill pròdic», el quadre líric den Guinaud y den Debussy. S'anuncia l'estrena al Liceu y en Pena, diligent, ja's ofereix la versió catalana.

Que per tots sigui declarat benemèrit de l'Art y de la Patria, aquest home vigilant, enèrgic y esquisit.

UN nom català ple de glòria—de glòria discutida si voleu, la més duradera, perquè es sempre renovada per la baralla—ens arriba de terres d'Europa, en un article de Camil Maclair. Es del fill den Fortuny que parlem, anomenat també, en honoració al pare, Marian Fortuny.

Llei d'herència; en Fortuny, fill, se dedica a la pintura colorista; però preocupat per les coses teatrals, va inventar una mena de cúpula destinada a substituir, mitjançant projeccions lluminoses, les velles y cànides bambalines. Es l'art inventat per Lois Fuller, l'art de les modernes decoracions que ab l'electricitat y les teles ha obtingut un èxit formidable en les recents representacions russes, a París, de «Ivan el Terrible» y del ball «Shéhérezade». Es la sumptuositat decorativa y la fantasia colorista, entrant en els teatres, d'acord amb la veritat, demanada pels realistes, portes a fora.

Però en Fortuny ha patit totes les amargures dels innovadors. Intúitament va oferir la seva invenció a les empreses. Tan sols, rudimentariament, la varen acceptar alguns teatres de l'Europa central. Venut, s'ha retirat a Venècia, per seguir pintant, però justament ara, comença en l'escenografia teatral un moviment de reacció contra les excentricitats dels veristes, y en pots els escenaris moderns, s'agita un pleg del mantell taumaturgic de Lois Fuller.

Poiser en Fortuny complirà el seu somni y a una innovació moderníssima, anirà agafar un nom de rancia y gloriosa nissaga catalana.

TOTHOM el coneix y se l'estima per les penyes d'artistes de la «Maison Dorée». Se diu Taylor, y es un minyó no gaire alt, fort, rasurat, y semblaria espanyol, un espanyol del Nord, si no fos per la restricció dels seus gests y per aquell aire de no-espanyol, que posen en els seus homes les seleccions europees. El coneixien tots els artistes y tots els antiquaris. Viatger curios de totes les arqueologies y de totes les bel·leses, sabia tots els caus d'Espanya ont se venerava un vell Crist, o s'amagava una tela p se conservaven relíquies de l'història o s'alsava una iglesia de la qual ni el Bodecker ne feia esment.

En Martín Hume va morir no fa gaire. L'autor de «La Historia del pueblo espanyol» era, a l'Anglaterra, el cronista hispaní oficial, per dirho així. El govern britànic li donava una pensió pels seus estudis. En Taylor, ocupa la plassa den Martín Hume. Y l'Utrillo, aquest Utrillo cent vegades admirable, ens deia: «En Taylor, sabia una cosa concreta, deslligada, aparentment de tota utilitat; y a aquesta cosa li val una honorabilitat y uns honoraris».

De què valdria a ningú, en la nació espanyola, saber de les antigues y belles coses angleses, de les iglésies irlandeses, dels castells escocesos?

C. N. R. La nova Junta

La Junta directiva del C. N. R. del carrer de Pelai ha quedat constituïda com segueix:

President, don Joaquim Lluhi Rissedi. (Vispresidents, don Trinitat Mongeal y don Santiago Gubern.

Tresorer, don Artur Mas.

Secretaris, don Amadeu Peig y don Enric Maynés Gaspar.

Vocals, don Jaume Carner, don Eudard Calver, don Felip Rodés, don Pere Corominas, don Marian Planas Escubós, don Francisco Planas Calameras, don Manuel Mer, don Jaume Ramon Sierol, don Antoni Solé, don Enric Mora, don Manuel Miquel, don Francisco Ferrer, don Baldo-

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Quotes semestralis suscrites

TERCERA LLISTA

	Pessetes
Don Santiago Gubern	10
Manuel Mer y Gual	5
Antoni Sayós	5
Artur Mas	5
Josep Jansà	5
Antoni Bou Arp	5
Nicolau Agustí Mañosa	5
Joan B. Surribas	5
Antoni Canals Carreño	5
Manuel Boadella Ribó	5
Ramon Sansonades	5
Joan Beltran y Balles	5
Pere Bohigas	5
Antoni Iscle Compte	5
Josep Dalmau Carles (Giribell)	5
M. Lladó	5
J. V. B.	5
Rogeli Sirena	5
Manuel Bondia	5
Manuel de Roselló	5
Lluís Soler	5
Joan Soldevila	5
Jaume Carner	5
Josep Planells	5
Diego Juyol	5
Pere Corominas	5
Josep Ferrer Forest	5
Enric Solé Loran (Mora d'Ebre)	5
Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de l'Indústria	5
Don Josep Puig y Esteva	10
E. R. R.	40
Emili Albertí	5
Francesc Vinas	5
Avens N. R. de Sant Andreu	5
Don Fiel Galobardes	5
Donya Sara Llorens de Serra	5
Don Artur Gual	5
Lluís Farrés (Sabadell)	5
Ramon Graupera (id.)	5
Josep Romeu Rius (id.)	5
Joan Font y Fortuny	5
Josep Pedret y Rovira	5
Teodor Campi Cussó	5
Domingo Barbadá Roig	5
Joan Píster	5
Francesc de A. Mas	10
Josep Rojals y Píñol (Ovies)	5

Actualment estan enviant-se per tot Catalunya 6.000 exemplars d'una circular recomençant als bons catalans l'obra de la «Societat Catalana d'Edicions». Firmen aquesta circular, entre altres, els senyors Pere Rabal, Ignasi Iglesias, Pere Corominas, Albert Bastardas, J. Lluhi y Rissedi, Gabriel Alomar, J. Pous y Pagès, Trinitat Mongeal, Joan Tauler, Planas y Escubós, Marius Aguilar y Rovira y Mirgili.

D'aquí a pocs dies començaran els treballs d'impressió de la primera obra que la «Societat Catalana d'Edicions» publicarà.

Sabem que's tracta de una obra d'un eminent escriptor català.

En les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten les fulles corresponents als qui vulguin esser subscriptors de la «Societat Catalana d'Edicions».

Els grans transatlàntics Un vaixell colòs

La premsa d'Hamburg dona la nova de que l'important Companyia marítima «Hamburg-America», que es la més important d'Alemanya, ha començat la construcció d'un vaixell, les dimensions del qual excediran a les dels majors navilis existents fins avui.

El nou transatlàntic portarà el nom d'«Europa». Medirà 273'60 metres de llargada y 29'90 d'amplada. Desplassarà de seixanta a setanta mil tonelades, essent el seu tonatge brut de cinquanta mil, o sigui cinc vegades més que'l transatlàntic anglès «Olympic» y «Titanic», els quals s'està construint actualment per encàrrec de la poderosa Companyia Cunard. Els 29'18 metres de puntal de l'«Europa», permetran instal·larhi nou ponts, que formaran altres tants pisos per damunt de la línia de flotació.

Les grans dimensions del navilí en construcció permetran introduir en la disposició interior d'aquesta veritable ciutat flotant, el major confort y els darrers avenços de la tècnica. Tots els camarots estaran units entre si y en comunicació ab les dependències del vaixell per medi d'una xarxa telefònica completa, lo qual farà possible que's comuniquin els passatgers y que puguin demanar els serveis que's calgui sense necessitat de sortir de la seva estansa. L'«Europa» podrà transportar, en cada viatge, 4.250 passatgers.

La velocitat prevista es de 22 nòts, igualant així a la dels transatlàntics considerats més ràpids després dels de la Companyia Cunard. El motor estarà constituït per quatre turbines de vapor, sistema Curtiss, que desenvoluparan una potencia de 70.000 cavalls.

La més sorprenent innovació serà la de posar en el vaixell uns pals d'extraordinària alçada. Aquesta modificació té per objecte poder instal·lar les antenes per la telegrafia sense fils a gran alçada, ab lo qual se podran rebre y enviar telegrams a gran distància. Mentres an aquesta instal·lació, el navilí en marxa estarà en comunicació directa y constant, ja ab l'un, ja ab l'altre continent.

COGNAC LONDON SMART

Demanis en Oolmados y Oatba

L'ASSAMBLEA D'U. F. N. R. CRÍTQUES Y COMENTARIS

El Programa, de Sant Feliu de Guixols

«Hem tornat altament satisfets de la primera Assemblea que ha celebrat el nostre partit, puig no solament ha reunit la grandíssima importància pel gran nombre de representants que d'arreu de Catalunya hi assistiren, sinó per la gran transcendència política dels seus acords que, sens dubte, resultaran profitosos per la causa de la República y de Catalunya».

«Ens emportarem l'impressió més afegadora dels resultats de l'Assamblea, estem segurs de la bona tasca realitzada y ens congratulem d'haverhi portat el nostre modest concurs».

«La franca declaració, explícita, categòrica, aprovada per aclamació y ab gran entusiasme, de la fórmula que hem transcrit, es, al nostre entendre, un dels acords més importants del nostre partit, perquè per ella figurem de l'isolament y podrem fer sentir nostra veu arreu d'Espanya, predicant els nostres sans ideals de Federació, Nacionalisme y República, únics que poden salvar a Catalunya y a les demés nacionalitats ibèriques».

De Bages Olat, de Manresa:

«Per Catalunya, si: primer els de casa, no hi ha cap dubte, però, després, els de fora, que també, per l'hi d'humanitat, hi tenen dret els de fora a un tros del nostre or y de la nostra ànima. Anirem per tota l'Espanya a predicar República, però també hi anirem a predicar Nacionalisme ben forment, ben estridentment. Y d'aquesta doble acció n'esdevindrà la desfeta d'un equivoc y la florida d'un amor nou, car l'amor ab amor se paga. Anirem a ajudar en les seves propagandes als homes honrats del republicanisme y del socialisme espanyol per que a la vegada's ajudin en la resolució del veritable problema previ que a tots afecta y que primordialment barra'l pas al triomf de la nostra causa».

De Ciudadan, de Girona:

«El resultat de la Asamble de la U. F. N. R. celebrada en Barcelona debe ser per als buenos republicanos motivo de entusiasmo y alegría. Nosotros no podemos menos de experimentar ambos sentimientos».

«Creemos firmemente que Cataluña, España y la República tocarán pronto los buenos resultados de esa nueva alianza. La decisión de la Izquierda Catalana la reputamos como un acto de cordura eminentemente patriótico, tanto si se mira por el lado de acá del Ebro como de la orilla opuesta».

EL TIMO DEL CATRE Exploitant la memoria DE MOSSÉN CINTO

Fins ara no's coneixia més que'l timo dels perdigons, de l'enteno, etc. A la llars ga llista de procediments pera explotat la tonteria, la cobdicia y la vanitat humanes, caldrà afegirhi una més: el timo del catre. Y an «El Progreso» li tocarà la gloria d'haver donat publicitat an aquest procediment novíssim de treure diners de la butxaca d'altri.

«El cas, doncs, que tal dia com any d'ahir va sobtar en les columnes de la gazeta letrouista un article de primera plana encapsalat ab les següents paraules: «A Barcelona». Creient trobarhi dessota d'aquest títol una d'aquelles acostumades al·lucinations tan buides d'idees com sobrees de groberies anaven a decar de banda, quan el nom de mossén Verdager, entremet de casa d'ull va fer-nos fixarhi la vista y l'atenció. Y varem trobarhi ab una carta que un bon castellà, carregat de bones intencions, però desconecedor de la nostra història contemporània, dirigia a Barcelona, explicant que'l catre ont havia mort el nostre gran poeta's trobava a Madrid a punt d'esser venut y de desaparèixer y dirigint als nostres homes un emocionant requeriment per que no deixessin consumir aquesta veritable desgracia.

Hem aquí un parell de parafrases:

«Pues bien catalanes: En Madrid está expuesto a los aires de la miseria y en peligro cercano de desaparecer el catre desvendado y pobre donde murió nuestro gran poeta; nuestro poeta cuyo nombre colocará el porvenir por encima de Shakespeare y Cervantes, junto a Homero. Cuando lo supe, mi espíritu se recogió espantado de pena, mi frente se inclinó al suelo, mis ojos manaron lágrimas y mis labios se abrieron para decir: ¡Verduguez, vergüenza!».

Yo os pido, catalanes todos, entera justicia para el poeta. Yo os digo que está cansa debe ir a Barcelona y ser colocada con pompa extraordinaria, en suntuoso salón. Yo os ruego, excoentíssimo señor marqués de Marianao, que no dejéis perder tan gloriosa reliquia. Yo quiero, mayoría radical del Ayuntamiento, que tuya sea esta gloria. Yo os suplico grandes poetas Guzmán, Rusiñol, Iglesias, Aladern, etc., por las trovas con que habéis alegrado mi espíritu, que hagáis vuestro mi deseo».

Ja hem dit que l'autor de la carta de mostra esser un home carregat de bones intencions, un d'aquells catalans francs y ideals, de cor noble y senzill, encara que publiqui cartes en «El Progreso». Ell no té cap obligació de saber que mossén Cinto no morí en cap catre, sinó en un bon lit de la «Torre Joana», fins de Vallvidrera, propietat del senyor Miralles, ex-arcalde de Sarrià, el qual senyor Miralles conserva la cambra mortuoria del gran poeta en el mateix estat que's trobava en aquella hora luctuosa, devinguda històrica. L'autor de la carta no té cap culpa, en no saber això; s'ón coses que no es mirade no hagin arribat a Catalunya de Zamora, d'ont està datada la carta. Però's redactors d'«El Progreso» tenen obligació de saberho; com han de saber igualment que corre per aquests monts un desgraciat explotant la memoria de mossén Cinto, com explotà la seva angèlica bondat en vida. Y es intolerable que aquests senyors, tan sols pera denigrar a Barcelona y als catalans publicuin ridícules falsitats com aquesta del catre de mossén Cinto, que no morí en cap catre».

CLÍNICA C. CROUS
Herpes, Tuberculosis pulmonar, Vries urinarias. Curación segura y rápida. CARMEN, 56, PRAL. Véase anuncio 4.ª página.

PELLETERIA FRANCESA
Gran assortit en Martres, Canada, Renards, Skungs, Astrakans, etc.—Colls y manguitos de totes classes. Pells pera adornos de vestits y sombreros. Bols, Echarpes, Estoles y Collers ploma.
PREUS REDUITS
Portal de l'Angel, número 5, entressol (prop de la Plassa de Catalunya)

GRANS MAGATZEMS
EL SIGLO
— DE LES —
GRANS REBAIXES
en genres d'hivern
ACABEN EL DIA 21 DE JANER
Descomptes de 25, 20, 15 y 10 p. 100
OCASIONS EXCEPCIONALS EN TOTA CLASSE
— DE —
PRENDES CONFECCIONADES
Próxima inauguració
de la nova Secció de
Comestibles y Vins

CRONICA DE BARCELONA

Els tres toms

Hi han diades en que la ciutat respira ab vagues reminiscències de paganismes i en que una flor de tradició l'enjolla florint en el recó d'un vell carrer o en la magna amplitud de les modernes vies, duent-nos la recordança de la festa tradicional que es una volta a l'any repedita. Y aquestes festes tenen l'encant misteriós i romàntic dels llibres vells, esgrogueix i polsores, entre quals feliç se descobren el perfum apacat d'una flor seca... Aqueles llibres que'l diumenge a la tarda guaitaven assombrats en la falda de l'avia que passava lentament les planes ab les mans tremoloses i arrugades ont fulgia la llum blanca d'un vell diamant, tresor de la família.

La plassa de Sant Antoni, amada de sol, formigueja d'una multitud abigarrada i pintoresca. Un piano de maneta lleusa a l'aire l'aerosa cadència d'una cançó andalus. Un orador ambulat pregonia ab llure vers i entonació dramàtica una història de sang i delinqüència: en el cartell una dona bruna com un feix de palla, y el narrador diu, emocionat, lo que feu al

verse acoradada per el rojizo elemento,

mentres un vellet interromp pera demanar-li com se deia la víctima y s'allunya satisfet de la resposta. Més enllà la curiositat popular se detura, davant una venedora d'anells elèctrics, y de les primeres taules dels Encants y de parades de tortells y de sants Antonis de cridaner color y pagesa escultura que semblen guaitar ab compassió del propi ridícul an el porquet acompanyant.

La multitud, apinyada, se fa bronzenta cap a la porta del Col·legi de Sant Antoni, ont un altare improvisat evoca l'ara dels antics sacrificis. L'oficiant, dret, espera, pacient, la cavalcada que no arriba, y l'evolució dels cavalls arrogants, de superbes crineres, de la Guardia municipal, es gairebé impotent pera contenir a la multitud que s'atansa cap al lloc de la festa, y arriben lentament, els uns ab rumbos galopar els altres, els cavalls que van a beneir-se; les oïes y les crineres van enflocades y llampantes de cintes y plomalls, y al damunt d'ells, els cavallers prenen el posat triomfador d'un vell guerrer que entrés en la palestra; tot quelcom d'arrogant y de superb el recolliment de les brides y el blincament de la cintura, els sons sonants triomfals y la vista s'atansa cap al cel cercant en la blava immensitat la perduració d'una visió que's trencaria al veure les lasses orelles dels burros o el foixuc posat dels cavalls sense sang ni gentilesa.

El mormuri lúgubre y monòton d'un ritual que's repeteix a cada instant y una pluja de gotes d'aigua benèfica cap a la pluja de la llum del sol y fan extremir a les besties arruixades, són les úniques vibracions que trenquen la calma resonant de la multitud expectadora.

L'adorador ambulat y el venedor de panades y les taules dels Encants y les parades de besties benèfiques y els grups se fan més compactes cap a la porta del Col·legi, ont segueix l'interminable desfilar de besties enflocades. Per major evocació de festa pagana, algunes d'elles tenen daurats els cascos y semblen alzar la pota ab suprem orgull de bellesa. Una música esgrogueia se deia car y una cavalcada de burres ont mantellades passen les burres del carrer don Robador que agiten ab gravetat les llargues orelles y fan dringar la rialla dels picarols. Y la festa arriba a la seva magnitud quan passa per davant de l'altar la carnavalesca cavalcada de cotxers de casa bona, arrogants y dominadors sobre els cavalls esplèndids, que un cop benèfics se' van cap als carrers de la ciutat ont passen com una nota típica de vella tradició popular, com una pàgina de l'Emili Vilanova, evocant la gloriosa flaira de les pomes camoses que maduren entre les robes de festa de les velles pagueses catalanes.

La Societat de l'Art d'Imprimir ens envia la següent convocatòria:

Aquest Sindicat convoca a tots els tipògrafs de Barcelona, socis y no socis, a l'Assemblea general extraordinària, que tindrà lloc avui, a les nou de la nit, en el local social, carrer de la Mercè, 19, principal, pera tractar dels conflictes pendents y pendre les determinacions que les circumstàncies requereixen.—La Junta.

—Diorama. La meravella de l'Art Cinematogràfic es l'«Infinities» de Dante, de la «Divina comèdia». Sols se projectarà de nou a dotze, nit.

L'Acadèmia y Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya celebrará sessió avui, a dos quarts de deu de la vetlla. Els doctors Monturiol, Raventós y Aguilà desenrollaran diversos temes interessants.

Antigüetats

Sr. RODRIGUEZ. Compra tota mena de objectes antics que convinguin. Hores: de deu a una, en el Gran Hotel, permanecent en aquesta capital fins el dia 18 a la tarda.

La brillant interpretació d'el Maestri Cantorís ha causat a tot arreu gran impressió, tributantse lloances al mestre Mancinelli y als demés artistes que tan admirablement col·laboraren ab ell. L'empresa d'el Maestri Cantorís té un gran èxit. La quarta representació tindrà lloc demà dijous.

Ens prega la Societat de Serradors Metànics la publicació de lo següent: «Companyia» Present: excusa de l'apoi moral que hem donat an els carrers dels patrons ens han despendit de llurs taillers forasnosos a anar al paro general del Ram.

Per això us invitam a la reunió general extraordinària que tindrà lloc avui, a dos quarts de deu, en el local Esquerra de l'Ensanxe, Aribau, 21. No hi falteu.—La Junta.

La Junta Directiva de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ha quedat constituïda en la forma següent:

President, don Eusebi de Puig; vicepresidente, senyor Joan Purroy; administrador, don Lluís Pons y Tusquets; comptador, senyor marqués d'Alós; bibliotecari, don Josep M.ª Pujador; conservador, don Antoni Jansana; vocals, don Félix Fages, don Gustau Peyra, don Manuel Raventós, don Guillem M.ª de Broca, don Francisco Mathen, don Ramon Ribas, don Sebastià Martí, don Carles de Nadal y Artés y don Rosendo Masó; secretari general, don Jaume Maspons.

Sessió de la Diputació

Es la vuitena y darrera sessió reglamentària del període, però's diuen que aquesta's prorrogarà a fi de que's diputats que van a cessar pel mar no hagin de despedir-se ab tanta anticipació. Y comensà la vuitena, baix la presidència del senyor Prat de la Ribera, y a tres quarts de cinc.

El senyor Marfà Negeix, entre les converses dels diputats, fàcia de la sessió serena, que es aprovada.

LA MORT DEL SR. ESPINÓS

El senyor Prat de la Ribera dona compte d'haver assistit en representació de la Diputació, a l'enterrament de l'expresident d'aquesta, don Josep Espinós, en honor del qual pronuncià paraules d'elogi, recordant que en son temps se feu el pla de camins veïnals. Acabà'l senyor Prat de la Ribera proposant que's fassi constar en acta'l sentiment de la Diputació per la mort del senyor Espinós y que l'acord se comunicu a la família d'aquest.

Així s'acorda per unanimitat. Després s'acorda també, a proposta del senyor Prat, prorrogar el període de sessions per dos més.

S'entra al despatx ordinari que consta: d'un ofici de l'Ajuntament d'Ulls agraïnt els obsequis que's tributaren als invencions en el seu viatge a Barcelona; d'una comunicació de l'Acadèmia P. de Belles Arts, demanant que's nomenen dos diputats pera formar part del Tribunal que ha de conculcar bosses de viatge a desvelles, y de altres comunicacions de menys interès.

Pera formar part de dit Tribunal, són nomenats els senyors Pelfort y Valls.

Mocions, preguntes y interpelacions

LO DEL MANICOMI DE SANT BOI

El senyor Gubern fa una interpelació de gran importància.

«Vagis a veure, comensà dient, si per medi d'un prelo trobo rompre'l silenci sobre un assumpte que interessa molt a la Diputació y a la província de Barcelona.» Y recorda'l senyor Gubern que a petició del senyor Puig, en la Comissió provincial s'acorda, pel mes d'agost, fer una inspecció mèdica y tècnica al Manicomi de Sant Boi.

L'inspecció ja varen fer, per nomenament de la presidència, els doctors Corral, Villar y Ferrer, els quals reberen l'encàrrec d'extendre la seva informació relacionada ab el de Sant Andreu y fent una Memòria dels seus treballs en la qual exposessin els defectes que hi observessin y els remeis pera corregir-los.

«De rumor públic se diu, continua dient, que dit menys que no acabat la seva tasca, havent presentat una Memòria en la qual se diu que's formulen greus càrrecs sobre l'administració y funcionament de dit Manicomi.»

Jo vull fer constar, diu el senyor Gubern, que no tinc cap prejudici contra'l funcionament del Manicomi. Jo's tinc per persones respectables, encara que, si per ells, per l'habitat que porten, també seria per mi respectables, però aquest hauria de ser el cas de les indignitats que cometen contra persones indefenses. (Molt bé en la minoria.)

Jo no he pogut veure la Memòria, la qual sembla que no ha estat encara objecte d'examen per la Comissió de Governació. Per això demano al nostre president, com també al de Governació, no què's digni que'n realitzi de l'informació, si no's pot fer encara públic, sinó que's posi a rotlle y se corregeixin immediatament les deficiències y les malesures que en l'organització y administració de dit Manicomi hi hagin y que posen en perill la vida o la salut dels malalts en el recullir-se. (Molt bé en la minoria federal nacionalista.)

El senyor Prat diu que's fets indicats pel senyor Gubern són exactes, però lo que no vol fer més que completaris. La Memòria, diu el senyor Prat, que es nomenadíssima y que la va passar al senyor Albó, president de Governació, pera que dita Comissió pogués estudiar degudament els acords que demani que la Corporació prengués l'assumpte.

El senyor Albó manifesta que està estudiant la Memòria y que ha convocat a la Comissió pera la setmana vinent, pera pendre acords.

Recordem breument els senyors Gubern y Albó, intervenint en el debat el senyor Pich, qui demana que'l senyor Albó avensi quelcom de lo que diu la Memòria.

El senyor Gubern manifesta que ja havia demanat això al senyor Prat, però que s'ha de fer en compte a l'assumpte té lo no es parlamentari. Y com que per ara no té, ens devem conformar ab les explicacions del senyor Albó, de que la Comissió de Governació se'n ocuparà immediatament.

ALTRES QÜESTIONS

El senyor Pelfort demana que s'acordi treure a substancial camí de Manresa a Barcelona.

S'adhereix a la petició'l senyor Martí. El senyor Sostres, en nom de la Comissió de Foment, els contesta dient que aquesta té un criteri y pla format, que's seguirà regularment, però no donarà lloc a males interpretacions ni a preferències, de lo qual se'n despena que la carretera demanada pel senyor Pelfort se farà quan li toqui el torn.

Rectifica'l senyor Pelfort, y contestant a una interrupció del senyor Pich, afirma que la seva petició no es una plataforma electoral.

El senyor Tona demana, que a l'igual que en les anteriors, la Diputació subvencioni ab 25.000 pessetes la propera Exposició Internacional d'Art que's fa de celebrar a Barcelona.

La moció del senyor Tona passa a la Comissió corresponent.

El senyor Suñol demana que la quantitat de 25.000 pessetes que s'havia acordat concedir al Congrés de la Tuberculosi y que se li retirà per no haver completat la condició que li imposà la Diputació, de que en ell la nostra llengua hi tingués el lloc d'honor corresponent, en comptes de dedicarse a obrir un concurs pera premiar una gramàtica catalana, com havia demanat l'orador en sessió anterior, se destini una subvenció al Sanatori antituberculos d'Olost, sostingut per una Societat obreta, destí que crea més urgent que l'altre, perquè de gramàtiques catalanes ja n'hi han, encara que imperfectes.

El senyor Fages s'adhereix a la petició del senyor Suñol.

El senyor Folguera y Durán demana que la quantitat se reparteixi per un y altre objecte, a fi de no tornar ençà de la primera petició.

El senyor Suñol insisteix en la petició, en belles paraules, en les quals fa

constar la seva invariable fe catalanista y el seu ardent amor a la nostra llengua. El senyor Suñol recorda, entre l'assenyament de la minoria federal nacionalista, aquell lema d'una gramàtica de llengua portuguesa d'un famós escriptor lusità el primer dever d'un home es parlar y escriure correctament la llengua que Déu li ha donat.

Serra y Constanós defensa la petició del senyor Suñol, exposant la obra hermosa y humanitària que complex el Sanatori d'Olost, mantingut per la Societat de Cambrers «La Alianza». El senyor Serra fa notar també que en dit Sanatori la nostra llengua hi es degudament reverenciada, puig tots els cartells y rètols estan redactats en català.

El senyor Gubern troba també molt encertada la petició del senyor Suñol, per la paritat de destí que hi ha entre'l primer acordat—el del Congrés de la Tuberculosi—y el que ara's demana. Diu també el senyor Gubern, que el havia sigut la partidari d'això primerament y acaba dient al senyor Folguera, que pot perfectament demanar a la Comissió d'Institucions públiques, y el qual es també la dita Comissió l'ajudarà, que obri un concurs, pera substituir al demanat primerament pel senyor Suñol, pera premiar una bona gramàtica catalana.

El senyor Folguera, després d'algunes manifestacions, se declara convenut ab les explicacions donades pels que han intervingut en el debat, però demana que se fassi constar que concedirà la subvenció al Sanatori d'Olost, no sols per la obra humanitària que complex, sinó també perquè estima y reverencia a la nostra llengua.

Intervenen breument en la discussió els senyors Albó y Prat y rectifica'l senyor Serra. El senyor Nogués agraïx en nom de l'Institució del Sanatori la modificació de la proposta del senyor Suñol, acceptada també pels demés fants senyors Gubern y Folguera.

Y ja semblava acabat el debat quan hi intervé'l senyor Sostres, el qual provoca l'indignació de tota la minoria federal nacionalista y del senyor Folguera y Durán, al suposar que dits diputats no fan més que política partidista. El pobre senyor Sostres, que volia al·lucinar comparant la tasca de les darreres diputacions ab la de les cadiqueses y li fan perdre encara més els estrets les constants y oportunes interrupcions dels senyors Folguera, Serra, Suñol y altres.

En definitiva, lo únic important que diu el senyor Sostres (que hem sentit a dir que ha rectificat la seva intenció de retirarse de la vida pública), es que més urgent que lo demanat pel senyor Suñol, es preocuparse de la situació de la Casa de Caritat, en la qual dits ençà hi havia més de 600 persones menesteroses sense poderhi entrar.

El nostre diputats, després de seus escons, li contesten que no tenen cap problema de raó, perquè no té res que veure ab l'actual qüestió, y li prometen que quan se podrà l'assumpte de la Casa de Caritat ells seran els primers que lluitaran pera que la beneficència provincial se pugui estendre a tots la mena d'indigents.

El senyor Suñol y Folguera intenten constatar immediatament a les oportunitats del senyor Sostres, però'l senyor Prat de la Ribera considera que ja n'hi ha prou de discussions, dient que ab el fet de que's senyors Gubern y Folguera, altres fants de la proposició del senyor Suñol, hagin acceptat la modificació d'aquella, n'hi ha prou per a satisfer.

Y s'acabà el debat entrantse tot seguit a l'Ordre del dia.

El primer dictamen que hi ha es un, proposant una remuneració de 1.500 pessetes al secretari de la Comissió de Foment, dels interessos agrícoles de la província. Els senyors Gubern, Bartina y altres, presenten un empenyoposit que a l'igual que's fets ab les modificacions pel servei extraordinari de quintes, s'acordi rebre'ngany a la meitat dita remuneració, però entenciente que aquest es el darrer any que's concedeix.

L'esmena queda acceptada y ab ella es aprovat el dictamen.

Després, de depressa y corrents se va agitant tota l'orde del dia, aprovantse la gran majoria de dictamins, retirantse alguns y quedant sobre la taula altres.

S'acabà la sessió, a dos quarts de set.

—Les malalties greus, procedents de refredats mal cuidats, no s'agafen si al comensarse són tractats ab les Pastilles Moré.

Avui dimecres en el Club Montanyenc, Nou de la Rambla, 26, primer, el soci don Timoteu Colomina donarà una conferència ressenya sobre'l següent tema: «Una visita a l'antiga y històrica ciutat de Balaguer, essent acompanyada d'extensa col·lecció de fotografies i diapositives.» L'acte comensarà a dos quarts de deu de la vetlla y serà públic.

El soci que desitgin condórrer als Sports d'Hivern a Ribes, se'ls prega se'ls assista a una reunió que's farà a l'ajuntament de Ribes, a les vuit de la vetlla, a l'estatge social.

El Comitè del Centre Socialista del districte sisè prega a tots els que simpatitzen y desitgin inscriure's en el Cens del Partit, que passin pel local de l'Aggrupació Socialista (Guardia, 14, principal), tots els dies, de vuit a deu de la nit.

En el Centre Excursionista de Catalunya avui, don Pelegrí Casades y Grametx, donarà la conferència CXXXVIII de Arqueologia, onzena y penúltima de la Escultura grega clàssica, tractant d'aquests punts: «L'escola de Lísipo després de la mort d'Alexandre.» — L'escultura en el segle III abans de Jesucrist. — Mestres de Sicione. Escola helenística. — Llurs obres. — L'escola de Pergamo. — La ciutat durant els atacs. — Obres d'Art. — Epígonos y llurs èxils. — L'altar de Zeus y Atena. Llurs relleus. — La ciutat de Tralles. — Grups de les Nibides. — La escola de Rhodes. — La comente.

El pròxim dissabte, en el local del carrer d'Aribau, 35, cerveseria, tindrà lloc, organitzada per la Joventut Socialista Barcelonina, una vetlla en commemoració del seu aniversari. Se convida a tots els que simpatitzen ab el Socialisme.

—Al teatre Romea, el dissabte s'estrenarà la cèlebre comèdia de Tristan Bernard «Le danseur inconnu», traduïda al català ab el títol de «l'intrús». Dita obra ha meregut unànim èxit en tota Europa per la novetat de l'assumpte y perfecta construcció.

Ademés s'estrenarà l'idiell en vers, «Cetres», de l'aplaudit poeta Apelles Mesures.

CAMISERIA SANS, BOQUERIA

22, Especialitat en camises a mida.

La Secció de Quintes de la Tinença d'Arcalid del Districte IV notifica als minyons que a continuació s'expressen que's troben al·listats pera concurrir al reemplaç del present any.

Fins el dia 11 del vinent febrer poden els interessats presentar les reclamacions que creguin oportunes.

Heusaquí la llista:

Francisco Benedito Gilarran, Casimiro Bacó, Oller, Lluís Campos Alcira, Joan Casaramona Molas, Josep Carles Bertrán, Josep M.ª Despujol Ricart, Nicolau Fernández, Arcadi Gamundi Pons, Anur Florent Solà, Francisco Mauri Boitler, Josep Olivella Anglosa, Francisco Oliveras Solé, Gustau Parés Torrich, Rafael Rosés Vila, Joan Roa Solanas, Ramon Suàquez Torrens, Josep Titó Pifol, Joan Tubau Basora, Pere Villooro Villoro, Jacinto Ventura Baralló y Joan Vilas Virgili.

La Societat d'oficials paletes de Barcelona convoca a la reunió general extraordinària pera donar compte de la forma com se van paral·litzant les obres y a la qual convia a tots, socis y no socis.

La reunió tindrà lloc demà dijous, dia 19, a les nou de la vetlla, en el local social, Tallers, 14, principal.

Se prega y recomana l'assistència per tractarse d'un assumpte que interessa a l'ofici.

Segons els dats oficials, ahir treballaren als molins 160 descarregadors de carbó; 444 de la Societat de Sant Pere Pescador; 90 de la Societat de faguins; 178 no associats, y 1.154 esquiroles.

Als molins del carbó hi treballaren 800 carros, y en els demés molins, com de costum.

A les estacions de França y del Nord hi treballaren, respectivament, 949 y 65 obrers, y 30 y 120 carros.

L'únic incident que hi hagué durant el dia, y encara d'escassa importància, fou el d'un carro que a la plassa de l'Universitat hi saltà la roda, trencantli el brassal.

El conflicte en lloc de minvar, tendeix a estendre's. Aquests dies, en virtut de l'acord de Solidaritat Obrera, celebren reunions les diverses Societats adherides y baix la presidència de l'Abel Flores Van acordat, després d'intervenir en la discussió diversos dels presents, persistir en la vaga general, la qual si per cas, seria declarada en un gran míting que prepara pera diumenge la Confederació.

Les reunions que sabem celebrades, són aquestes:

La de la Societat de carreterers de l'Ajuntament, que's reuní ahir a Solidaritat Obrera, ab assistència d'uns 300 socs y baix la presidència de l'Abel Flores Van acordat, després d'intervenir en la discussió diversos dels presents, persistir en la vaga.

També's reuniren «La Cosmopolita», altra Societat de carreterers de l'Ajuntament, y la de ferradors y constructors de carros. Abducs, que se celebraren ab nombrosa concurrencia de socs, acordaren també persistir en la vaga.

Als ferradors y constructors de carros acordaren també, secretament, nomenar comissions pera que recorrien les barriades d'Horta y Sant Andreu, pera convèncer als de l'ofici de dites barriades de que s'ajuntin als vaguistes.

Els únics que han reuolat són els faguins de les condicions, els quals reunits també ahir, acordaren tornar al treball després avui.

Una comissió d'obres serradors mecànics, visità ahir matí al governador civil senyor Porcella, manifestanthi que's patrons els havien tancat els tallers, trobantse en vaga forsores.

Segons explicà'l governador als periodistes, efectuant un tancament als tallers, però's han tancat perquè's operaris se negaven a treballar mentres fossin empleats en substitució dels carreterers que estan en vaga, carreterers esquiroles.

Els vaguistes són 400. El senyor Porcella cridà als patrons ahir a la tarda, exposant-los les queixes dels obrers y segons ens digué, els treballadors disposats. En vista d'això, el senyor Porcella té convocats pera aquest matí als obrers y mirará de celebrar aquesta nit una reunió mixta de patrons y obrers, pera veure si se troba una solució definitiva.

Una comissió d'antics vaguistes metànics, que's troben sense feina, de resultes de la vaga, visità al governador, preguntanthi que's interessés pera cercar-los treball.

El senyor Porcella telegrafà en aquest sentit al president del Consell, advertinthi que hi ha una vintena d'aquests obrers que estan disposats a anar a treballar a Melilla.

Els que fan vaga forsores, puguen actualment a un milier.

La Societat d'obres enquadernadors y similars, d'un altre sexe de Barcelona, ha convocat una reunió general de socs y socs, que tindrà lloc avui, a les nou de la nit, en son local social, Aribau, 35, cafè.

En la convocatòria de la reunió hi ha aquest paragraf:

«Les actuals circumstàncies que a través nostra classe per la forma intransigente y sarcàstica com que la burgesia trata mestrus justas reivindicaciones, orgulloso y retadora por el fracaso de las últimas huelgas (al menos así lo entiende ella), tratan por todos los medios de hacernos lo propio con los compañeros que huelgan actualmente, y como esto implicaría, si consiguen su propósito, la muerte moralmente del movimiento sindicalista en Barcelona, es de pura necesidad, cumpliendo el acuerdo tomado en reunión de Juntas y delegados en Solidaridad Obrera, ponerse de acuerdo en el imprescindible caso de prestar la solidaridad moral»

—En el Centre Excursionista de Catalunya avui, don Pelegrí Casades y Grametx, donarà la conferència CXXXVIII de Arqueologia, onzena y penúltima de la Escultura grega clàssica, tractant d'aquests punts: «L'escola de Lísipo després de la mort d'Alexandre.» — L'escultura en el segle III abans de Jesucrist. — Mestres de Sicione. Escola helenística. — Llurs obres. — L'escola de Pergamo. — La ciutat durant els atacs. — Obres d'Art. — Epígonos y llurs èxils. — L'altar de Zeus y Atena. Llurs relleus. — La ciutat de Tralles. — Grups de les Nibides. — La escola de Rhodes. — La comente.

El pròxim dissabte, en el local del carrer d'Aribau, 35, cerveseria, tindrà lloc, organitzada per la Joventut Socialista Barcelonina, una vetlla en commemoració del seu aniversari. Se convida a tots els que simpatitzen ab el Socialisme.

—Al teatre Romea, el dissabte s'estrenarà la cèlebre comèdia de Tristan Bernard «Le danseur inconnu», traduïda al català ab el títol de «l'intrús». Dita obra ha meregut unànim èxit en tota Europa per la novetat de l'assumpte y perfecta construcció.

Ademés s'estrenarà l'idiell en vers, «Cetres», de l'aplaudit poeta Apelles Mesures.

CAMISERIA SANS, BOQUERIA

22, Especialitat en camises a mida.

La Secció de Quintes de la Tinença d'Arcalid del Districte IV notifica als minyons que a continuació s'expressen que's troben al·listats pera concurrir al reemplaç del present any.

Fins el dia 11 del vinent febrer poden els interessats presentar les reclamacions que creguin oportunes.

Heusaquí la llista:

Francisco Benedito Gilarran, Casimiro Bacó, Oller, Lluís Campos Alcira, Joan Casaramona Molas, Josep Carles Bertrán, Josep M.ª Despujol Ricart, Nicolau Fernández, Arcadi Gamundi Pons, Anur Florent Solà, Francisco Mauri Boitler, Josep Olivella Anglosa, Francisco Oliveras Solé, Gustau Parés Torrich, Rafael Rosés Vila, Joan Roa Solanas, Ramon Suàquez Torrens, Josep Titó Pifol, Joan Tubau Basora, Pere Villooro Villoro, Jacinto Ventura Baralló y Joan Vilas Virgili.

La Societat d'oficials paletes de Barcelona convoca a la reunió general extraordinària pera donar compte de la forma com se van paral·litzant les obres y a la qual convia a tots, socs y no socs.

La reunió tindrà lloc demà dijous, dia 19, a les nou de la vetlla, en el local social, Tallers, 14, principal.

Se prega y recomana l'assistència per tractarse d'un assumpte que interessa a l'ofici.

BANYERES WATERS LAVABOS

Inmense assortit a preus de fàbrica JAUME SAURET 7 PELAI, 7

Shan donat les ordes convenientes pera que comensin aviat les obres d'empedrat dels carrers de Radas, Cano y algun altre.

EL PLET DE LES 160,000 RAONS

REUNIO IMPORTANT

Ahí tardà al saló d'actes del Foment del Treball Nacional se celebrà l'assamblea magna que la Federació del Ram de Construccions d'Obres tenia convocada.

Presidí l'acte'l senyor Sabadell y en la presidència hi figuraven com adherits els diputats senyors Bertran y Dalmaci Iglesias, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Cambrà Mitja de la Propietat Urbana, Manuel Farguell (senador), Ignasi Girona (diputat), Verdader y Callis, de la Societat Econòmica d'Amics del País; Círcol de Propietaris de Gracia, Associació d'Arquitectes, Associació d'Agricultors, Associació de Fusters, y el senyor Pons Enric.

L'assamblea se comensà ab un discurs del president senyor Sabadell, qui manifestà el temor de que lo que's paga a les portes se perdi en el camí, per lo menys la meitat.

Censurà als senyors que sense esserho s'anomenen fabricants de cals, guix y ciment, y que com tals volen esser reconeguts per una corporació oficial. Història minuciosament lo succeït ab l'oferta de 115.000 pessetes, que fou acceptada, rebutjant la del ram de construcció que importava 163.000.

Llegint l'escritura firmada pels senyors Omedes y Pons, davant del notari senyor Ródenas, fa constar l'empleu de la paraula «explotacions», cosa que taxativament prohibeix la llei. De la mateixa escitura fa remarcar també un paragraf ont se parla dels elements que han de realisar el negoci «sin cuyo apoyo no se podia realizar el negocio».

La paraula «negoci» en un arbitre així y pronunciada davant d'un dispositiu de la fe pública significa, segons el criteri de l'orador, un excòs.

(Els aplaudiments unànims dels assembleistes corroboren la conformitat de judici entre'l senyor Sabadell y els presents a l'acte.)

Fins son discurs el president ab un vibrant paragraf que acabà ab l'imatge de que l'actual Ajuntament, per obra dels elements forasters de Barcelona, era com un mocador brut d'immortalitat ab el que forsosemat se sonen tots els ciutadans de Barcelona.

CRONICA DE FORA

CATALUNYA ESPANYA EXTRANGER

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Parlament de Fransa

Política francesa al Marroc. Indemnizacions pels successos de Barcelona. Pressupost de l'interior

París, 17 janer. — Ha continuat a la Cambra la discussió del Pressupost de Negocis Exteriors.

M. Jaurès presentà una moció convidant al Govern a associar-se a l'iniciativa del Govern nord-americà, encaminada a concertar ab tots els països tractats d'arbitratge internacional.

Passa a la Comissió d'Affers Exteriors, després d'haver fet constar M. Pichon que no pot acceptar l'arbitratge sobre qüestions que afecten als interessos vitals de França o a la dignitat nacional.

En el capítol de crèdits per les operacions del Marroc, M. Jaurès s'hi oposa, fent notar que aquest exercici d'ocupació costava cada any vuit milions a la nació.

M. Pichon digué que no podia fixar la data de l'evacuació; però sí que se'n desentolli el pla parcial del Maghreb i l'ordre estigui garantit.

L'ordre estigui garantit.

En el curs del debat desenvolupat ahir tarda a la Cambra dels Diputats, monsenyor Brouse va cridar l'atenció del monsenyor Pichon sobre diverses qüestions, que afecten a les relacions entre França i Espanya.

Per lo que toca al tractament que a Espanya se dona als indígenes francesos — diu — seria de desitjar que el nostre Govern obtingués per als nacionals el tractament que nosaltres concedim als indígenes espanyols en territori francès.

Respecte a aquest assumpte de nacionalitat, convidaria també posar terme a la lamentable situació actual, que fa que de vegades els subdits francesos siguin sotmesos a les obligacions del servei militar a França i a Espanya, per no tenir ben definida la seva nacionalitat.

També va demanar al ministre de Negocis Exteriors, que insistís prop del Govern espanyol per que siguin indemnitzats els subdits francesos perjudicats al cas dels successos de la setmana trágica de Barcelona.

Per fi, va demanar que Espanya s'afegís als compromisos internacionals sobre els ferrocarrils transpirenics, i que els drets de Duane, que graven les mercaderies franceses a Espanya no siguin triplicats per un joc indirecte de drets interiors.

El president de la Cambra va anunciar que havia rebut de M. Sanzede un projecte de resolució invitant al Govern a establir un tractat de reciprocitat, sobre el tractament dels indígenes estrangers, entre França, Espanya i Itàlia, de manera que, un cop establerta la reciprocitat en aquesta matèria, els costos d'hospitalització dels estrangers siguin pagats per la caixa d'assistència gratuïta de la localitat hospitalària.

M. Pichon va declarar que acceptava aquest projecte de resolució.

Respecte a les indemnizacions dels subdits francesos víctimes dels desastres de Barcelona, va declarar que el Govern espanyol destinava tota responsabilitat pels danys causats pels revoluts i únicament assumia les responsabilitats dels danys que puguin haver causat les seves tropes.

L'assumpte està pendent de resolució al ministeri d'Hisenda d'Espanya.

Seguidament fou aprovat el projecte de resolució de M. Sanzede.

La Cambra de Diputats ha començat en la sessió d'ahir matí la discussió del Pressupost del ministeri de l'Interior.

M. Briand, contestant a alguns oradors que han intervingut en el debat, diu que la llei de separació de la Iglesia i l'Estat, ha assegurat a tots la llibertat de les seves creences, afegint que malgrat el refús del Papa a reconèixer les associacions catòliques, han sigut respectades les llibertats dels catòlics.

Diu que alguns prelats i sacerdots tenen grans desitjos de lluita, com ho han provat darrerament amb la prohibició de llegir certs periòdics.

Ha acabat afirmant que els prelats balladors no conseguiran perturbar la tranquil·litat pública.

NOTES CURTES DE L'EXTRANGER

Roma, 17 janer. — El Sant Pare ha tingut un nou atac de gota. S'han sospesat les audiències.

Londres, 17 janer. — Comunicuen les Saint Petersburg al Daily Mail, que s'ha llunyat un important combat entre soldats russos i xinos, a la vora dreta del riu Amur, prop de Blagovestchensk, resultant alguns morts i ferits.

Santiago de Xile, 17 janer. — Ha sigut clausurada la Exposició Internacional d'Agricultura.

També s'ha celebrat la clausura de la Exposició Internacional de Belles Arts, amb assistència del president de la República, els ministres, el cos diplomàtic, senadors, diputats i nombros públic.

El Govern ha destinat 400.000 francs a l'adquisició d'obres destinades al Museu Nacional.

Les adquisicions particulars importen més de 800.000 francs.

Kiel, 17 janer. — El submarí 213 ha anat a fons, a la badia de Heikendorf.

Han sortit per prestar socors un pontó i una grua suant.

Roma, 17 janer. — El ministre de la Guerra ha manat fer dos aéroplans d'un tipus italià novíssim, que segons sembla, té una gran estabilitat.

Berlin, 17 janer. — Segons l'estadística de l'any passat, han augmentat en més de 200.000 membres les institucions socialistes de l'imperi.

El nombre dels sindicats és de tres milions.

Berlin, 17 janer. — La «Gazeta» assegura que uns lladres han robat part dels manuscrits que deixà Tolstoi.

SENYALS NOCTURNES

Berlin, 17 janer. — S'han fet a Spandau, prop de Berlín, uns experiments de senyals nocturnes a la nit.

Sobre la tendència de la estació s'hi han instal·lat senyals lluminosos elèctrics, visibles des de cinc kilòmetres al voltant. L'aparell se compon d'un cercle de fus de cinc metres de diàmetre, portant trenta làmpares de 50 bugies que s'encenen i s'apaguen automàticament ab tres segons d'interval.

LA SITUACIO DE PORTUGAL

Intervenció? — Un Braganza vol fer el sacrifici d'esser rei. — Sabotatge. Don Miquel, endental

Londres, 17 janer. — El «Daily News» en un despatx de Roma diu que l'«Eclair» i el «L'Espresso» estan preparats per marxar al primer avís cap a les aigües de Portugal.

Londres, 17 janer. — El corresponsal del «Daily Mail» a Viena ha intervingut a don Miquel de Braganza, qui ha declarat que ignora si serà cridat pel seu país; però si aquest cas arriba, si la veu del deure se fa sentir i no crida — ha dit — a més al meu país i faré'l saciar absolut de mi mateix per salvar a Portugal i treure de la situació anàrquica en que actualment se troba.

Creu que el Govern republicà no pot durar.

Diu don Miquel que si es crida al seu país convocarà immediatament les Corts, a les que encarregarà el restabliment del Govern, la reforma econòmica i el desenvolupament de la ensenyança.

Lisboa, 17 janer. — La policia ha detingut a un individu que destruïa el metxer de gas d'una farola i intentava foradar la canonada.

Se vigilan les clavagueres.

Del camp han arribat treballadors per a rellevar als vaguistes de les fàbriques de gas.

Viena, 17 janer. — L'emperador d'Àustria i un parent i amic del pretendent don Miquel de Braganza, li han pagat tots els deutes, però que no ensopuiga als seus acreadors quan vagi a reclamar el tron dels seus pares.

Sembla que s'ha confirmat el fet de que a Pau hi hagués una reunió entre pretendents i personalitats portugueses.

LA PREMSA DE MADRID

Madrid, 17 janer. — Comenta l'«Eclair» que hi havia per aclarir el succeís que hagués motivat l'aparició del cadavre d'una dona en aigües del Tajo, prop de la Ventosa, i s'extremava que decaigués l'interès desde que s'ha comprovat que s'ha tractat del cadavre d'una portuguesa.

Diu que l'interès no era per esperit de justícia, sinó per l'idea maliciosa de mortificar a les classes aristocràtiques, suposant esclaves del vic.

«EL IMPARCIAL»

Publica en lloc preferent una informació sobre l'assumpte de la carta del contralmirall Puente. Inserta comentaris de diversos periòdics madrilenys, sense aventurar el seu propi.

«EL PAIS»

Califica d'anomalia del patriotisme l'interès de venjar certes ofenses dels marroquins i deixar en canvi que les companyies estrangeres explotadores de la nostra riquesa fassin descaradament a les lles, humilitats.

Demana l'emancipació dels espanyols pel treball, la cultura i la reorganització de Hisenda.

«EL LIBERAL»

Comentant l'assumpte de la carta del general Puente, aconsella al Govern que dongui per bones les negatives d'aquell, d'haver-la rebut, perquè fa molt temps que van soltes l'indiscrició i l'informalitat.

«LA RAJANA»

Explica per què demana que s'instruïssin sumaris contra «El Mundo» per la publicació de la carta atribuïda al general Puente y dirigida al ministre de Marina.

Diu que «El Mundo» és el primer interessat en que respaldin la veritat pel bon nom del periòdic i la disciplina de l'exercit.

«ESPAÑA NUEVA»

Posa de manifest l'actitud dels radicals, no aludint però res en sos discursos d'aquests dies al ciment i l'aigua, dedicant-se solament a enterbolir ab injúries la gravíssima qüestió del ciment.

«CONCRETA»

Diu — que calumniat se converteixen en acusadors; és la tàctica que varen seguir en el Parlament i que va fracassar per la fredor fiscal de Caner.

«EL ESPANYOL»

Explica que saben que lo del ciment fou una immoralitat enorme, i al través de totes les invencions malicioses del lerrouisme continua essent el ciment que's vol ocultar ab polsadura d'embuteries.

«MENY»

Propaganda i més proves de inocència.

«AB CRITERI»

Sustenta per en Lerroux a Alacant, una partida de bandolers pot resultar un partit.

«UN REGIM REPUBLICA»

A base de gent com les que negociaren això del ciment i aigües de Barcelona, seria un règim tan podrit com el que patim.

«LA PELLERIA»

La pelleria és tan pelleria quan es monarca que quan se diu republicana. El prestigi individual és base del prestigi col·lectiu.

«PER AIXO ABANS QUE TOT I SOBRE TOT, EN LERROUX DEBIA SINCRARSE DAVANT DE L'OPINIÓ»

Lo demostrat en documents oficials pel governador de Barcelona evidencia l'exactitud de les acusacions llençades contra en Lerroux i la falsedat dels arguments per aquest empleat.

«NI EN LERROUX NI ELS SEUS AMICS, NI ELS SEUS PERIÒDICS, HAN DIT MOLT SOBRE AQUEST TREMENDOS FALLU QUE'S INHABITA PER LA VIDA PÚBLICA»

A continuació l'esmentat periòdic reproduït trossos del fallo del governador i afegeix que en lloc d'aclearar els radicals se limiten a calumniar al senyor Azcarate, al senyor Iglesias i al senyor Soriano, i se callen davant la sospensió de la vista del procés contra don Gonzal de Rivas.

«EN LERROUX, QUE REFIGUÉ UN TRIBUNAL DE HONOR PARLAMENTARI, SE DEDICÀ A DONAR MENTITS EN ELS QUE PARLA DE TOT MENYS DE LA MONARQUIA I DEL CIMENT I DE L'AIGUA»

Tot per l'idea! El prestigi moral no suposa res!

«LA EPOCA»

Aquest periòdic advoca per l'immediata obertura de les Corts, que es necessita — diu — per discutir moltes coses, especialment certs temes que serveixen de 15 mesos per una injusta campanya de difamació.

Preguntes quin criteri prevaldrà, si el del senyor Canalejas, partidari de la reobertura, o el d'altres elements, partidaris de l'aplacament.

L'història de la carta del general Puente

Diverses versions circulades respecte'l document que se suposa enviat pel contralmirall al ministre de Marina

Madrid, 17 janer. — En tots els cicles polítics s'han fet vivíssims comentaris respecte la carta del general Puente, quina qüestió ha sigut el tema obligat de totes les converses.

Ni a les negatives del senyor Canalejas, ni a les del ministre de Marina s'els dona cap crèdit.

Alguns insisteixen en dir que la para del general Puente fou rebuda pel senyor Arias de Miranda, a Màlaga, en el precís moment en que'l ministre se trobava ab un general de l'Armada que té estreta amistat ab el contralmirall Puente.

Se afegeix que'l senyor Arias de Miranda, a qui el document va produir veritable estupefacció, així que va acabar de llegir-lo, va dir al seu companyant: «Vegi vostè aquesta carta que acaba de rebre del senyor Puente».

El general que acompanyava al ministre la va llegir i respectuosament va dir al senyor Arias de Miranda:

La carta autèntica del general Puente no rebuda aquesta carta, escrita sens dubte en un moment d'obusació, i si vostè la torna estic segur que'l firmant la retrairà.

El ministre de Marina, el caràcter bondados del qual es prou conegut, va entregar la carta al general, i així que aquest va poder parlar ab el senyor Puente, li va referir lo ocorregut i el va exhortar, ab consideracions de gran afecte personal a aprovar la seva conducta.

El general Puente la va aprovar sense reserves i fins va recomençar que la seva ploma havia anat més lluny que la seva intenció.

Però el general no va comptar ab que una de les còpies que havia remès a alguns generals de l'exercit i de l'Armada, havia sigut facilitada al periòdic de Madrid «El Mundo» i que aquest la publicava íntegra.

D'aquí la sorpresa del ministre de Marina i del president del Consell, qui fou informat de tot immediatament pel senyor Arias de Miranda.

El general Puente i el seu company i amic, quan va arribar a Almeria la notícia de tot, varen considerar l'assumpte de suma gravetat i transcendència, que calia arreglar immediatament, i se va arreglar, segons tots els informes, de la manera següent:

La carta autèntica del general Puente estava en poder d'aquest i dels seus portaven firma; se negava l'autenticitat de les còpies, i assumpte acabat; es a dir, completament acabat, no, però, que, com ja hem telegrafiat, el general Puente va entregar ahir a Almeria la instància demanant el pas a la reserva.

Es absolutament cert que'l ministre de Marina va comunicar al senyor Canalejas, a Madrid, el seu projecte de tornar a Madrid, com a ministre dimissionari, i ho és igualment que'l senyor Canalejas, accedint al desig del senyor Arias de Miranda, va encarregar que prop de un exministre liberal se fessin certes gestions per que quan tornés a Madrid el president del Consell pogués proposar al rei el nomenament del nou ministre de Marina.

La publicitat que se va donar a la notícia de la tornada del ministre fou tan gran a Madrid, que el senyor Canalejas va imposar la suspensió del viatge.

El relleu que va adquirir la qüestió de la carta del general Puente feia impossible que's mantingués la dimissió del ministre de Marina.

Així ho va resoldre el president del Consell, acatant la seva resolució el senyor Arias de Miranda.

Per altra part, la notícia de la substitució del senyor Arias de Miranda plantejava novament la qüestió, ja veïa, de si el ministre de Marina deu esser regit per un mar o per un home civil.

Tot just arribat al seu despatx el senyor Arias de Miranda, ha acudit a visitar el senyor Vinieta, el primer i segon jefe de l'Estat Major Central; generals Cincunegui i Oedai i el senyor Sostoa, jefe de la jurisdicció de Madrid.

A dita entrevista se li concedia alguna importància, per suposar-se que se canviarien impressions sobre l'incident produït ab el general Puente.

Persones amigues del senyor Arias de Miranda, han tret tot alcans a la reunió, manifestant que els generals havien corregut al ministre ab l'únic objecte de complimentar al ministre, no negant la possibilitat de que aprofitant la circumstància de trobar-se junts haguessin canviat alguna impressió sobre determinat assumpte.

Al sortir del despatx el senyor Arias de Miranda ha conversat ab els periòdics, manifestant que no té cap excusa que al compensar la expedició li hagués hagut cap disgust fins que va venir lo de la carta, que ell no sab si existia, perquè no l'ha rebuda.

Lo que sí va rebre el senyor Arias de Miranda a la estació de Almeria fou la petició del pas a la reserva del general Puente, que li fou entregada en propietat.

El senyor Arias de Miranda ha visitat a la tarda al ministre de la Governació, expressant-li la seva extranyesa sobre la publicació de la referida carta, de la que no va tenir la menor referència fins arribar a Almeria, com ja hem dit.

Considerant l'afecte i cordialitat de relacions que existien entre l'esmentat almirall i el ministre, deia el senyor Alonso Castillejo que mal podia faltar la carta de referència, quan el general Puente havia sigut el promotor de la subscripció iniciada entre els oficials de Marina, que's trobaven a bord de la esquadra, per regal·lar al ministre les insignies de la condecoració ab que acabava d'agraciar el rei.

Se assegurava en centres molt concorreguts per oficials de l'Armada, que en el Consell Suprem de Guerra i Marina s'havia acordat un procediment per depurar les responsabilitats per la carta atribuïda al general Puente i segons se deu dir dirigida al ministre.

«El Mundo» insisteix en l'autenticitat de la carta del general Puente, la qual

— diu — la va rebre el ministre de Marina abans de anar a Màlaga, i d'això se tenen coneixement els senyors Morote, Sánchez Toca i comtes de Romanones.

Ateix que va tenir d'esmentar una errada que va cometre el general Puente, que a l'escriure la paraula «cénico» va posar «cénico».

— Ha començat a actuar el general Sotoca, com a jefe de la jurisdicció de Marina, en els procediments incoats ab motiu de la publicació de la carta atribuïda al general Puente en el periòdic «El Mundo».

LA POLITICA Una conquesta pacifica

La reforma electoral. — La llei d'Associacions. — Els pressupostos

Madrid, 17 janer. — El senyor Alonso Castillejo està estudiant els informes que li han enviat els governadors respecte la reforma electoral per districtes i circumscripcions.

Falten sols els dictàmens de 14 provincies.

Se creu que en l'arreglo, tenint per base el nou cens de població, haurà d'augmentar-se en més de 50 el nombre de diputats que vagin a les Corts.

— Un periòdic clerical afirma que a pregs del jefe del Govern s'han reunit en una de les seccions del Congrés els senyors Morote, Argente i Zancada, a l'objecte d'estudiar i planear la nova llei d'Associacions religioses.

Aprovat el concepte de la mateixa, que daren aprovades algunes bases del projecte.

— El senyor Cobian se mostra molt esperant de que la gestió financiera del present any, superi considerablement al benefici obtingut en l'any anterior.

Permeten esperar aquest resultat les noves lleis tributaries i els medis encaminats a vigoritzar l'acció administrativa que se posarà en pràctica.

Lo relat a les modificacions de les tarifes de Tabacs, sembla que representarà un augment d'ingressos de 16 milions de pessetes.

La reforma del Banc d'Espanya proporcionarà també ventatges a l'Erazar, i com que'l problema és molt complex, el senyor Cobian l'estudia sens descans, acordant les mesures de Govern que han de precedir a la presentació al Parlament de l'important projecte.

CONTRA'L NACIONALISME FINLANDÈS

Peterburg, 17 janer. — La «Rossies» creu que'l nomenament del senador finlandès Horskoi per al lloc de procurador del Senat, posarà fi als conflictes entre la Dieta i el governador.

A Finlàndia, però, la cosa no s'ha considerat així. En realitat això representa un altre intent de russificació del país.

El nou procurador, que serà l'intermediari entre'l poder executiu i el Govern central, és un dels pocs ciutadans que, abans del planteig de la remodelació, i d'abans d'una circular ab els acords als pobles interessats.

ELS REMOLATXERS

Pamplona, 17 janer. — En una reunió de representants dels cultivadors de remolatxa de Tudela i Marcella s'han examinat les proposicions del estruït sucrer, que consisteixen en fixar en 35 pessetes la tonelada de remolatxa, concertar bases per reglamentar la recepció i descompte que hagi de sofrir la mercaderia.

Després de llarga discussió s'acordà no acceptar els prems oferits; aconsellar als seus representants que no informin el contracte de cultiu ab les fàbriques a un preu inferior a 38 pessetes; exigir que la reglamentació no regredi abans de començar la seva campanya les fàbriques; sinó abans del planteig de la remodelació, i dirigir una circular ab els acords als pobles interessats.

A COPS DE PUNY

Bilbao, 17 janer. — La Junta municipal d'associats se reüní en sessió extraordinària a l'Ajuntament per discutir i aprovar els pressupostos.

Entre en Porezagua i el biscaitarra Sotà se suscità una violenta discussió, com conseqüència d'apreciacions fetes per ab als discurs.

L'incident s'agravà fins al punt que els regidors començaren a cops de puny.

Se temé un moment que en el conflicte hi poguessin part iradament gent que abdués bandes.

L'escandol fou formidable: grans crits, insults, menasses, convertiren l'Ajuntament en un safreig.

L'arcalde no tingué altre remei que aixecar la sessió.

EL PROCÉS FERRER

Madrid, 17 janer. — Aquesta setmana quedarà acabada la còpia del procés Ferrer, que constarà d'uns quinze volums, contenint 800 planes cada un.

Sembla, doncs, que aquells 33 volums que segons els calculistes, se parlava de bon principi, arriaran reduïda a quinze.

Sempre se'n diu un gra massa.

LES MANIOBRES NAVALS

Madrid, 17 janer. — El dia 10 del pròxim febrer marxarà el rei a Alacant per assistir a les maniobres que realitzarà l'esquadra.

L'acompanyarà el senyor Arias Miranda.

ESpanya a l'ÀFRICA

Madrid, 17 janer. — Una comissió del Círcol de l'Unió Mercantil ha visitat al ministre de Marina per oferir-li la cooperació de dita entitat en l'obra de penetració comercial a l'Àfrica.

CONTRA EN LERROUX

Madrid, 17 janer. — «Espanya Nueva» publica, a tres columnes, una carta dirigida a en Lerroux, retent a una controvèrsia a l'Ateneu sobre ètica política.

Dedicà també tres columnes de fons ab el títol de «Cas inaudit». Avui per tu, diu per mi i transcriu algunes cartes canviades entre'l comte de Romanones i el senyor Soriano.

Diu que aquell no accedí a constituir el tribunal d'honor que demana el senyor Soriano, perquè aquest, igual que en Lerroux desmentirà a molts diputats, però ja que'l comte de Romanones i la junta de rabadans no volen que entri en el Congrés aire sancaja, «Espanya Nueva» aixeca la bandera contra'l Parlament.

Afegeix que'l primer dia de sessió se abocarà el senyor Soriano i dirà al president que la unió detinguda en en Lerroux perquè en un lladre; si així no ho fa el comte de Romanones, tot el Parlament serà còmplia.

Acaba dient que'l senyor Canalejas retrans la reobertura de Corts per la conveniència de Lerroux.

EN SOROLLA

Madrid, 17 janer. — Ha marxat a Barcelona desde ont embarcarà cap als Estats Units, l'eminent pintor Sorolla.

Una conquesta pacifica

L'Austria vol penetrar comercialment a Trípoli. — Els recels d'Itàlia

Roma, 16 janer. — El «Corriere d'Italia» publica una important informació que es comentadíssima.

Segons ella, Àustria se prepara a conquerir comercial i econòmicament a Trípoli.

A la fi de febrer, s'embarcarà cap aquell país atíria una missió comercial austriaca, a fi d'estudiar i preparar l'entrada de productes austriacs.

Aquesta comissió se compondrà de dotze persones i els costos són evaluats en uns 800.000 francs, que paguen l'emperador, particularment, les Cambres de Comerç i el ministeri d'aquest ram.

No cal dir l'importància que els italians donen a aquest fet, que tendeix a buscar per Àustria un mercat segur en el Nord d'Àfrica.

Desde molts anys s'havien acostumat a considerar a Trípoli com un territori ont sa influència devia esser preponderant.

La revolució jova-ruca i el desvetllament del nacionalisme otomà semblava que els havia fet renunciar a tot intent imperialista per aquest costat.

Però de lo que estan gelosos i ataca la decisió austriaca, és del reconeixement per part d'Europa d'una mena de dret especial sobre Trípoli.

La missió austriaca va, doncs, a menassar els interessos italians al Nord d'Àfrica.

Això demostra, ademés, que l'aproximació entre Àustria i Itàlia no es tan fonda ni tan sincera com se pot aparentar.

Y també demostra, junt ab l'avenç que fa Àustria-Hongria cap a Salònic i la flota que vol construir a l'Adriàtic un intent de domini i de preponderància, en la política austriaca.

MÉS DEL CONSILL

Madrid, 17 janer. — En el Consell de ministres celebrat aquesta tarda, s'acordà publicar algunes disposicions per als establiments espanyols a Melilla.

També s'acordà que'l senyor Rufa Vilarino marxés el dissabte cap a Barcelona a l'objecte d'assistir a l'inauguració del Museu Social.

S'autoritzà al senyor Alonso Castillejo per a invertir un crèdit de 100.000 pessetes per atencions urgents.

El senyor Amós Salvador donà compte del decret reorganisant el Consell d'Instrucció Pública.

COSES MUNICIPALS

CENTELLES, 17 janer. — Acabat ja el primer any d'administració en nostre Ajuntament, per part de nostres amics, els regidors de la majoria popular, no estarà fora de lloc donar al públic una petita ressenya de lo fet durant aquest primer any i dels resultats falaguers d'aquesta administració pura i neta com poques n'hi hagin, que ja podrien estar contents els barcelonins de tenir-la en el seu Ajuntament.

Al pendre possessió els regidors anticaciquistes, en primer de janer de 1910, se trobaren ab la caixa municipal poc menys que buida i ab unes quantes mils pessetes de deutes a la Diputació provincial, a l'Estat i a diversos particulars.

Lo primer que procuraren fer posar orde en l'administració, car el desgavell era gran, y al cap de poc temps ja s'havia pagat tot lo endarrerit i s'estava en condicions d'acudir a tot lo que s'anava presentant.

Se varen suprimir després tots els gastos inútils que eren molts; se va augmentar el servei de vigilants de consums per evitar el frau que's feia i d'aquest mode augmentar els ingressos; se creà també el servei de neteja de carrers, places y safreigs; s'obrí el nou carrer en el projectat aixamplis de la població; se va arreglar d'un mode pintoresc la «Font Calenta», pera tenir, durant l'estiu, un lloc d'esbarjo; s'han fet obres importantíssimes a la Casa Consistorial que són un avenç de les projectades pera dintre breu plas; han començat ja les obres pera proveir d'aigua potable a la desamparada barriada de les afors, coneguda pel carrer del Mús; s'han arreglat els camins veïnals dels entorns, de manera que a tots els terrenys de conreu s'hi pot anar ab comoditat.

En una paraula, s'ha fet tot lo que's podia en un any, després de tants d'administració caciquista, y que fa esperar pera el que hem començat noves y més importants reformes que han de convertir nostra vila en una de les més ben administrades de Catalunya.

Doncs bé, ademés de les obres portades a cap y que hem citat, ab tot y haver augmentat el contingut provincial, haver sigut més crescuts els gastos de l'il·luminació elèctrica que no eren els anys anteriors per no haver-hi encara l'electricitat; haver augmentat, com ja hem dit, el servei de vigilants de consums y el de neteja; haver-hi a més l'amortització de l'empresit de 10.000 pessetes que's feu l'any 1909,

ESPECTACLES

PRINCIPAL (TEATRE CATALÀ). — Avui, dimecres, brillantíssim èxit 19.ª representació de l'obra de Rostand: **LA LLEBRA**, de Rostand. — Els tres TOMS. — Dilluns, la trilogia finy i Soler PORUGA, BIBIANA (estrena), ARIANA ABANDONADA (estrena). — Despatx a comptaduria.

ELS ZIN-CALÓS (Els gitanos)

A les nou. — Demà, tarda i nit. L'HOSTAL DE LA LLEBRA, de Rostand. — Els tres TOMS. — Dilluns, la trilogia finy i Soler PORUGA, BIBIANA (estrena), ARIANA ABANDONADA (estrena). — Despatx a comptaduria.

GRAN TEATRE DEL LICEU.

A les nou. — Dimecres, 19.ª representació de l'obra de Verdi: **LA TRUFA**, de Verdi. — Despatx a comptaduria.

TEATRE ROMÀ.

A les nou. — Dimecres, 19.ª representació de l'obra de Verdi: **LA TRUFA**, de Verdi. — Despatx a comptaduria.

LES PRESONS DE NOIS

A les nou. — Dimecres, 19.ª representació de l'obra de Verdi: **LA TRUFA**, de Verdi. — Despatx a comptaduria.

TEATRE TIVOLI.

A les nou. — Dimecres, 19.ª representació de l'obra de Verdi: **LA TRUFA**, de Verdi. — Despatx a comptaduria.

El conde de Luxemburgo

Èxit sens precedents. — Nit, a un quart de deu: primer.

El conde de Luxemburgo

Èxit sens precedents. — Nit, a un quart de deu: primer.

El conde de Luxemburgo

Èxit sens precedents. — Nit, a un quart de deu: primer.

FREGOLINA

Butaca ab entrada, 125 pessetes; entrada general, 25 cèntims. — Nit, a un quart de deu: primer, l'òpera en tres actes, de gran èxit.

El conde de Luxemburgo

Èxit grandíssim de l'incomparable artista TINA PARRI.

FREGOLINA

Divendres, estrena.

BENÍTEZ, COBRADOR

obra de grandíssim èxit a Madrid.

EL DOBRO (TEATRE DE CATALUNYA).

A les nou. — Dimecres, 19.ª representació de l'obra de Verdi: **LA TRUFA**, de Verdi. — Despatx a comptaduria.

TEATRE NOU.

A les nou. — Dimecres, 19.ª representació de l'obra de Verdi: **LA TRUFA**, de Verdi. — Despatx a comptaduria.

El conde de Luxemburgo

Èxit grandíssim de l'incomparable artista TINA PARRI.

El trust de los Tenorios

Decorat esplèndid, vestuari riquíssim, presentació fastuosa. — El divendres, 20, estrena a Barcelona, «Benítez, cobrador». — Pintantse un magnífic decorat per a «Las romanas caprichosas». — Se despatxa a comptaduria.

Gran teatre Comtal

Dissabte, diumenge i dilluns pròxims, tres úniques funcions de la grandiosa obra de màgica, **LA PATA DE CABRA**.

TEATRE CÒMIC

Companyia de PAU GORGÉ. — Avui, dimecres, no hi ha funció per donar lloc als assaigs generals de la preciosa òpera, del cèlebre mestre Oscar Strauss, arribada a la escena espanyola per Josep Zaldivar.

IL HEROE VENGIDO

Quina estrena se verificarà demà dijous, 19 de janer, ab tota esplendidesa per ser l'òpera que segurament cridarà més l'atenció de quantes s'han estrenat, per la seva originalitat i argument. — Dimecres, debut del novell baríton, capersana de l'art líric, Matis Farret, ab «El conde de Luxemburgo». — Se despatxa a comptaduria per les primeres representacions de «El heroe vengido».

TEATRE APOLO

Avui, dimecres, 18, èxit colossal. Entrada i butaca, 55 cèntims. A les nou, el modern i aplaudit drama en set actes, **EL FANTASMA GRIS**.

El fantasma gris

Demà, dijous, «El fantasma gris». — Dissabte, el drama en set actes, «Los misterios de Barcelona».

TEATRE GAYARRÉ.

«Musical-hall». — Herodes y elegit cal restaurant. — A dos quarts de quatre senzilla, entrada, 10 cèntims: el vaudeville «Fruta prohibida», i atraccions i l'èminent «Cordobesia, la gitana». — A dos quarts de sis, tarda; a dos quarts d'onze, nit, especial: totes les atraccions, i estrena del vaudeville «La toma del chocolate» i les atraccions «Bella Marichu», «Cordobesia la gitana», «Adela la Cubana» i el seu cantador «Pavón», èxit «Les Armetys», ab ses noves creacions de la vida parisiense, en escenes de «Paris la nuit» i els seus cèlebres apàxes. Èxit, succés, «Emilia Benito», ovacions, aplausos, hi ha que veure, no té rival. — El 4 febrer, el 4 febrer, el 4 febrer, el 4 febrer.

FRONTÓ COMTAL.

Grans partits tots els dies i a les quatre de la tarda. — Dijous i dissabtes, tarda i nit.

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS.

Concerts tots els dies pels reputats professors Munier, Font, Torro, Valls, i Sabat. De dos quarts de sis a set tarda, i de dos quarts de deu a dotze nit.

PPALAU DE LA MUSICA CATALANA.

25, 27, 28 janer, 6 i 9 febrer.

CONCERTS HISTÒRICS

WANDA LANDOWSKA, pianista i clavicembalista; «QUARTET ROSÉ» de Viena; CLARA SANSONI, audició íntegra de «Iberia».

D'ISSAC ALBENIZ

Programes i abonament: casa Dotesio, 1 y 3, Portal de l'Angel. Pels socis de l'Orfèu Català, ab CONDICIONS ESPECIALS, de 9 a 11 nit, al local social. Tot el dia, el conserge recanarà.

ALCAZAR ESPAÑOL 7, Unió, 7

Gran café concert. — Restaurant de primer ordre.

GABRIELLE NAUDÉ

La veritable estrella de París. Tarda, a les tres; nit, a les nou: TRIO MORENO, LORENA, LA BELLA NENA, LINA-DARWIL, MALES REHON, PIERRELLE DAY, FLORIANE, ALBERT DEVILLIERS. — Avui, tarda i nit, LA BACANAL. Pròximament, estrena, LA REVUE DE L'ALCAZAR.

Gran Eden Concert

Tots els dies, grans espectacles de varietats. Tarda, a 7/4 de 4. Nit, a 7/4 de 10. Ent. 1/4 lliure.

Musical-hall LA BUENA SOMBRA

Èxit delirant de la nombrosa troupe franco-anglo-espanyola, en la qual figura Mlle. DEARLI-NET.

F. DEVILLA — OVERLINDA

Entrada, lliure. Butaques, gratis.

Cinematògrafs

SALA MERCE. — Èxit creixent del Gran Pessebre, ab la Adoració dels Reis. — Gran programa de pel·lícules ab l'Atac i assalt de la policia als anarquistes de Londres.

GRAN SALÓ DORÉ

Avui, dimecres, heróica programa de pel·lícules i atraccions. Èxit de MARTIN, ventrílocu molt xistós; THE RIGOMAN, acrobates d'èxit; i d'altres. Últims dies del rei de la concertina i millor musical que tenim a Espanya, SALDAR, l'únic que executa a perfecció tot lo que toca; penúltim dia de la cèlebre troupe BRESWSTER, composta de:

6 hermoses senyoretas ingleses, 6

6 senyoretas acrobates, 6 senyoretas, ballarines, 6 senyoretas musicals, 6 senyoretas cantants, 6 senyoretas d'estrena de les millors mares que coneguem. — Entrada general, 10 cèntims; preferència, 20 cèntims.

CINE POPULAR.

Cera, núm. 51, junt a la Ronda de Sant Pau. — Avui, excel·lent i variat programa de pel·lícules i atraccions de les millors mares que coneguem. — Entrada general, 10 cèntims; preferència, 20 cèntims.

KURSAAL GRAN DE MODA

Avui, dimecres, programa extraordinari, ab hermoses estrenes. Tarda, desde dos quarts de cinc nit, desde dos quarts de deu.

DIORAMA

En automàtic: «Receta para descomar», «El pel·lícula», «El torbellino», «Bajo un cielo obscuro», «El torbellino», «Bajo un cielo obscuro», «El torbellino», «Bajo un cielo obscuro».

El infierno

de «La divina comedia», del Dante.

CINEMATÒGRAF BELIOGRAFF.

Rambla Mitg, 35 y 38. — Grandíssim èxit de la original i graciosa pel·lícula «Viva, viva, casemones». Pel·lícules parlants tots els dies.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concer a Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3/50. Els divendres i dissabtes, modal corrent i vegetarià.

TERTULIA CATALANISTA.

Demà, dijous, escullida funció: L'HOSTAL DE LA LLEBRA, de Rostand.

ELS ZIN-CALÓS (Els gitanos)

(nova), d'immens èxit; ELS TRES TOMS. — Dilluns, 16, Ingenier, Rauric, 8; Mollet, Baixada de la Presó, 8; i Pomar, Rambla de Catalunya, 110. — Durant la funció se renovaran els abonaments a comptaduria i se'n faran de nous.

CARNAVAL 1911

Teatre Circol Barcelonés

6 GRANS BALLS DE MÀSCARES, 6

Durant els dies 28 de janer i 1, 4, 11, 18 y 25 febrer, organitzats per l'empresa de LA BONA SOMBRA.

LA BONA SOMBRA

Abonaments de senyors perals 6 balls, ab entrades de senyora, 12 pessetes. — Perà encàrrega, en el concert, Gijol, 3.

Botlletí comercial

17 de janer de 1911

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

Operacions

Deute Interior

Informació marítima

Moviment del port del dia 17 de janer

EMBARCACIONS ENTRADES

De Bilbao, vapor espanyol «Cabo San Antonio», de 1,213 toneladas, capità Sancher, ab càrrega general, 19 tripulants y 5 passatgers.

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa Buiti

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa A. Roca

Mercats estrangers

ESTACIÓ ENOTÈNICA D'ESpanya A CETA

OLIS REFINATS

Informació de la casa Buiti

Observacions atmosfèriques

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat

Plassa de Barcelona

Informació de la casa Buiti

COTONS

Informació de la casa Buiti

Vins Espanyols a CETA

Alcanta, de 13 a 15 graus, de 0 a 0 francs.

Revi la humorística

10 cts

FRANCES, ANGLÉS, ALEMANY, etc.

PER PROFESSORS COMPETENTS DELS PAÏSOS RESPECTIUS

INTERNATIONAL INSTITUTE

Directors: Massé y Dixon

FORA PÈL MOIXI

ELS POLVOS COSMÈTICS DE FRANC

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. — BARCELONA

ESQUELES MORTUORIES

SEN'ADMETEN AN AQUESTA IM-

LA MATINADA

BIBLIOTECA CLÀSSICA CATALANA

EDITOR IMPRESSOR

GRAN CUPÓ REGAL

La virtut d'un conveni entre EL POBLE CATALÀ i la Biblioteca Clàssica

Torns y eines de precisió

Torns pera adicionales

Herpes (Brians)

LA POMADA Y ESSENCIA ANTIHERPÉTICAS DE BOTTÀ